

Quản lý hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn các trường tiểu học quận 10, thành phố Hồ Chí Minh

Tạ Thị Thái*

* Trường Đại học Trà Vinh

Received: 25/12/2022; Accepted: 30/12/2022; Published: 2/1/2023

Abstract: On the basis of theoretical research, the current situation of managing the activities of professional groups in primary schools in District 10, Ho Chi Minh City, thereby proposing measures to manage the activities of professional groups in elementary schools. School District 10, Ho Chi Minh City to contribute to improving the quality of education of schools.

Keywords: Professional group, primary school in District 10, Ho Chi Minh City

1. Mở đầu

Vai trò quản lý của tổ trưởng chuyên môn góp phần không nhỏ vào việc nâng cao chất lượng giáo dục. Hoạt động sinh hoạt tổ chuyên môn (HDSHTCM) có chất lượng và hiệu quả là nhờ vào đội ngũ tổ trưởng chuyên môn. Để đội ngũ tổ trưởng chuyên môn thực sự là hạt nhân trong hoạt động sinh hoạt chuyên môn của trường tiểu học, vai trò của Hiệu trưởng trong việc quản lý và chỉ đạo đội ngũ tổ trưởng chuyên môn là hết sức quan trọng. Thông qua đội ngũ này, Hiệu trưởng có thể thu thập thông tin đầy đủ, chính xác các hoạt động có liên quan đến chuyên môn của nhà trường. Từ đó xây dựng biện pháp chỉ đạo phù hợp, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo. Trên địa bàn Quận 10, TP Hồ Chí Minh trong những năm gần đây đã có những đổi mới nhất định về công tác quản lý và từng bước khẳng định mình. Tuy nhiên, vẫn còn hạn chế ở một số lĩnh vực. Từ kết quả nghiên cứu, thông qua bài viết tác giả trình bày “Quản lý HDSHTCM các trường tiểu học công lập Quận 10, TP Hồ Chí Minh”.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng quản lý HDSHTCM các trường tiểu học công lập Quận 10, TP Hồ Chí Minh

Tác giả tiến hành khảo sát thực trạng hoạt động và quản lý HDSHTCM các trường tiểu học công lập Quận 10, TP Hồ Chí Minh.

Đối tượng khảo sát là 53 cán bộ quản lý (Hiệu trưởng, Phó hiệu trưởng, tổ trưởng chuyên môn); 67 giáo viên 10 trường tiểu học công lập Quận 10, TP Hồ Chí Minh (Thiên Hộ Dương, Bắc Hải, Lê Thị Riêng, Lê Đình Chinh, Nhật Tảo, Võ Trường Toản, Điện Biên, Dương Minh Châu, Trương Định, Hồ Thị Kỷ). Để khảo sát thực trạng tác giả khảo sát bằng phiếu hỏi

Kết quả phân tích thực trạng qua khảo sát cho thấy

công tác quản lý HDSHTCM ở các trường tiểu học Quận 10, TP Hồ Chí Minh trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay đã đạt kết quả tương đối tốt, thể hiện:

- Bản thân người cán bộ quản lý và giáo viên nhận thức được phải HDSHTCM trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay, nhất là việc thực hiện chương trình giáo dục phổ thông 2018 nên quan điểm của cán bộ quản lý và giáo viên về HDSHTCM ở trường tiểu học đều ở mức “Quan trọng” và việc thực hiện HDSHTCM ở trường tiểu học ở mức “Thường xuyên”.

- Các trường tiểu học trên địa bàn Quận 10, TP Hồ Chí Minh triển khai đổi mới quản lý hoạt động TCM cả về nội dung, phương thức, đánh giá đều ở mức độ “Thường xuyên”.

- Công tác tổ chức thực hiện kế hoạch HDSHTCM của cán bộ quản lý được thực hiện với mức độ “Thường xuyên” trước khi bước vào năm học mới.

- Nhà trường đã chú ý đến tính thiết thực của nội dung SHTCM theo hướng sinh hoạt chuyên đề và phân tích hoạt động học của học sinh, thúc đẩy việc nâng cao nghiệp vụ sư phạm cho giáo viên, giảm bớt tính hình thức trong SHTCM.

Bên cạnh mặt đạt được vẫn còn một số hạn chế bộc lộ qua việc khảo sát thực trạng quản lý HDSHTCM:

- Việc lập kế hoạch, chỉ đạo thực hiện kế hoạch, kiểm tra đánh giá thực hiện kế hoạch HDSHTCM còn mang tính hình thức, ít thường xuyên nên chưa tạo ra định hướng rõ nét cho hoạt động của TCM.

- Việc xây dựng bản tiêu chí đánh giá mức độ HDSHTCM chưa được các trường quan tâm thực hiện nên công tác định hướng cho hoạt động TCM còn hạn chế.

2.2. Đề xuất biện pháp quản lý HDSHTCM của hiệu trưởng ở các trường tiểu học công lập quận

10, TP Hồ Chí Minh

2.2.1. Chỉ đạo TCM xây dựng kế hoạch hoạt động và tổ chức thực hiện đạt hiệu quả

Kế hoạch là cương lĩnh hành động của một tổ chức. Để đạt mục tiêu trên trong dự kiến, kế hoạch được xem như một công cụ quản lý, kế hoạch tạo điều kiện cho người quản lý kiểm tra, đánh giá việc thực hiện các hoạt động của các cá nhân và tập thể trong tổ chức của người quản lý. Như vậy, quản lý kế hoạch là thực hiện chức năng của các nhà quản lý.

- Quản lý kế hoạch là làm cho tổ chức hoạt động theo định hướng để đạt được mục tiêu. Vì kế hoạch là kim chỉ nam, là sợi chỉ đỏ xuyên suốt quá trình hoạt động của tổ chức trong thời gian thực hiện mục tiêu của kế hoạch.

- Quản lý kế hoạch hoạt động TCM nhằm nâng cao ý thức thực hiện nhiệm vụ và quyền hạn của giáo viên như trong Điều lệ trường tiểu học đã quy định. Đưa hoạt động TCM vào nề nếp kỷ cương, làm cho mọi thành viên trong tập thể sư phạm nhà trường nhận thức đầy đủ việc thực hiện nghiêm túc chương trình, kế hoạch giảng dạy của bộ môn là điều kiện bắt buộc đối với mọi nhà trường và các thầy, cô giáo. Như vậy kế hoạch hoạt động TCM có vai trò quyết định đến việc thực hiện kế hoạch giáo dục của nhà trường. Kế hoạch chuyên môn ở các TCM là kế hoạch bộ phận trong kế hoạch tổng thể năm học của trường, nhưng đồng thời lại mang đặc thù riêng của từng khối, lớp. Vì vậy, kế hoạch hoạt động TCM trong nhà trường phải đảm bảo được những yêu cầu sau đây:

2.2.2. Đổi mới phương pháp dạy học trong các trường tiểu học đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục

Hiệu trưởng chỉ đạo đổi mới phương pháp dạy học tiểu học chủ yếu thông qua dự giờ thăm lớp (đột xuất, định kì) để từ đó uốn nắn, điều chỉnh cũng như lựa chọn những phương pháp mới phù hợp với điều kiện của trường sở tại, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục.

Nghiên cứu một cách có hệ thống các kinh nghiệm thực tiễn, tổng kết và phổ biến đến từng giáo viên. Từ nhà quản lý đến mỗi giáo viên phải luôn ý thức được tầm quan trọng của đổi mới phương pháp dạy học để đáp ứng xu thế phát triển giáo dục. Quản lý đổi mới phương pháp dạy học tiểu học từ kế hoạch bài dạy đến thực thi giảng dạy trên lớp. TCM phải định hướng các phương pháp kỹ thuật dạy học tích cực phù hợp với đặc trưng phân môn, từng dạng bài và đặc biệt phù hợp với đối tượng học sinh của lớp mình. Mỗi giáo viên đều phải nghiên cứu, vận dụng phương pháp đó để hướng dẫn học sinh: Phương pháp bàn tay nặn bột,..

Yêu cầu và hướng dẫn giáo viên nghiên cứu

chương trình cùng trao đổi, thảo luận và thống nhất phương pháp với một số bài “khó”. Quản lý hình thức tổ chức dạy học tiểu học. Việc lựa chọn hình thức tổ chức phải ăn khớp với phương pháp dạy học mới, phù hợp với môi trường lớp học, thiết bị dạy học, bàn ghế hiện có trên lớp.

2.2.3. Quản lý việc thực hiện quy chế chuyên môn tại các trường tiểu học theo định hướng đổi mới

Việc quản lý thực hiện quy chế chuyên môn ở trường tiểu học nói riêng, trong các nhà trường phổ thông nói chung hiện nay là việc làm cần phải tiến hành thường xuyên. Bởi vì nếu mọi người giáo viên đều thực hiện tốt quy chế chuyên môn thì hoạt động giáo dục của trường sẽ đạt kết quả tốt. Việc thực hiện quy chế chuyên môn là vấn đề cốt lõi của chuyên môn. Đó là việc người giáo viên thực hiện đúng các quy định của ngành về hồ sơ chuyên môn cũng như quy trình soạn, giảng, chấm kiểm tra, đánh giá. Đây là vấn đề bắt buộc, là pháp lệnh đối với tất cả các thầy cô giáo. Quản lý thực hiện quy chế chuyên môn trong trường tiểu học nhằm mục đích sau đây:

- Nâng cao ý thức trách nhiệm với công việc của mọi giáo viên trong nhà trường để họ luôn biết sống và làm việc một cách khoa học là có hồ sơ, có kế hoạch, đúng quy trình theo quy định. Đó cũng là trách nhiệm của một công dân sống và làm việc theo luật.

- Để cho nhà trường thực hiện đúng, đủ chương trình giảng dạy theo quy định của Bộ giáo dục và Đào tạo đối với từng bộ môn ở từng khối lớp. Ngăn chặn được những hiện tượng cắt xén hoặc giãn chương trình giảng dạy, giảng dạy tùy tiện. Đồng thời phát hiện được tiến độ thực hiện chương trình ở các tổ theo kế hoạch đã định. Từ đó nhà trường có biện pháp chỉ đạo kịp thời để giảng dạy đúng, đủ chương trình theo quy định.

2.2.4. Tăng cường công tác bồi dưỡng giáo viên tiểu học

Nâng cao ý thức của giáo viên về công tác tự học, tự bồi dưỡng để nâng cao kỹ năng nghiệp vụ chuyên môn. Nâng cao chất lượng của đội ngũ giáo viên trong nhà trường để đáp ứng được yêu cầu triển khai có hiệu quả chương trình tiểu học mới hiện nay. Để các giáo viên có điều kiện thường xuyên học hỏi, trao đổi kinh nghiệm với nhau, có điều kiện để cập nhật kiến thức trong quá trình giảng dạy. Quản lý được công tác này, Hiệu trưởng nắm rõ hơn khả năng tự học, tự rèn luyện chuyên môn nghiệp vụ của giáo viên để từ đó có biện pháp chỉ đạo tốt hơn trong hoạt động chuyên môn.

- Giúp cho Hiệu trưởng nắm được năng lực chuyên môn của giáo viên (về kiến thức và khả năng sư

phạm), phân loại được các giáo viên của trường để phân công chuyên môn hợp lý vào đầu năm học - chọn đúng người, đúng việc.

- Giúp cho giáo viên có nhiều sáng kiến kinh nghiệm trong giảng dạy, có nhiều suy nghĩ hay trong quá trình đổi mới phương pháp giảng dạy cũng như bồi dưỡng học sinh giỏi, khá từ đó nâng cao chất lượng dạy và học trong nhà trường. Phải coi vấn đề bồi dưỡng thường xuyên nâng cao nghiệp vụ là quyền lợi và nghĩa vụ đối với mọi giáo viên.

2.2.5. Chú trọng xây dựng, quản lý và sử dụng có hiệu quả cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học để nâng cao chất lượng chuyên môn trong nhà trường

Để tạo điều kiện thuận lợi cho công tác chuyên môn thì cơ sở vật chất và trang thiết bị dạy học có vai trò quan trọng trong quá trình dạy và học. Nó là yếu tố tác động trực tiếp đến quá trình giáo dục, góp phần và quyết định đến việc nâng cao chất lượng giáo dục của mỗi nhà trường. Thực tiễn giáo dục của các nước trên thế giới và ở nước ta cho thấy không thể đào tạo con người phát triển toàn diện theo yêu cầu phát triển của xã hội nếu không có cơ sở vật chất tương ứng.

Cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học là điều kiện vật chất cần thiết giúp người học nắm vững kiến thức, tiến hành thực nghiệm, hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao... Quá trình dạy và học là một quá trình đòi hỏi người dạy, người học phải đầu tư thời gian và trí tuệ để đạt được hiệu quả. Do đó, môi trường học tập cần phải đảm bảo điều kiện giúp giáo viên và học sinh tiếp cận được với phương pháp dạy học hiện đại. Yêu cầu đối với phòng học khang trang, đầy đủ thiết bị dạy học, các phòng bộ môn, thư viện, sân chơi, nhà đa năng...

2.2.6. Đổi mới công tác thi đua khen thưởng và các điều kiện cần thiết cho hoạt động của TCM

Đánh giá đúng khả năng và hiệu quả công việc của mỗi giáo viên cũng như mỗi TCM. Làm động lực cho mọi giáo viên phấn khởi, tự tin, nâng cao tinh thần trách nhiệm trong công việc được giao, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục của nhà trường. Tạo được bầu không khí làm việc thoải mái, tích cực, tự giác, dân chủ, đoàn kết và hợp tác trong tập thể sư phạm nhà trường.

- Duy trì tốt nền nếp kỷ cương trong nhà trường.
- Bảo đảm tính bền vững trong sự phát triển giáo dục của nhà trường. Hiệu trưởng tìm hiểu, nghiên cứu đầy đủ và kỹ lưỡng Luật Giáo dục, Điều lệ trường tiểu học, các văn bản, thông tư về quy chế chuyên môn, về việc thực hiện quy chế dân chủ trong trường học, về công tác thi đua,... Sau đó soạn thảo thành quy chế làm

việc của nhà trường, nội quy của trường và xây dựng các tiêu chuẩn thi đua của trường.

2.2.7. Kiểm tra đánh giá việc thực hiện kế hoạch hoạt động

Kiểm tra đánh giá theo định hướng đổi mới sử dụng nhiều phương pháp khác nhau mang lại hiệu quả cao hơn, rộng hơn, chính xác hơn để đánh giá việc thực hiện kế hoạch hoạt động của TCM. Giúp Hiệu trưởng kiểm soát và điều chỉnh hoạt động của TCM kịp thời phù hợp với thực tiễn của nhà trường. Trong quy trình quản lý hoạt động TCM kiểm tra đánh giá nhằm mục đích sau đây:

- Theo dõi tiến trình hoạt động TCM để điều chỉnh hoạt động đó đi đúng với kế hoạch, mục tiêu đã đề ra. Làm cho hoạt động TCM không đi lệch hướng ảnh hưởng lớn đến chất lượng dạy và học.

- Kiểm tra hoạt động TCM sẽ nắm bắt được tinh thần, thái độ, kết quả thực hiện quy chế chuyên môn, thực hiện nhiệm vụ của mọi giáo viên trong tổ, từ đó nhà quản lý sẽ kịp thời uốn nắn, góp ý, giáo dục cho những giáo viên còn thiếu sót cũng như động viên kịp thời những giáo viên tích cực, gương mẫu. Từ đó nhân được gương điển hình tốt trong tổ, trong trường.

3. Kết luận

Khảo sát thực trạng quản lý hoạt động sinh hoạt chuyên môn của Hiệu trưởng ở các trường tiểu học trong Quận 10 TP Hồ Chí Minh cho thấy: Việc quản lý hoạt động sinh hoạt chuyên môn của Hiệu trưởng ở các trường tiểu học trong Quận 10 đã và đang đi vào nề nếp. Tuy nhiên, việc đề ra biện pháp và tổ chức thực hiện các biện pháp trong mỗi nhà trường và giữa các trường còn chưa đồng bộ, chưa đạt hiệu quả cao. Vì vậy, nâng cao năng lực quản lý của đội ngũ cán bộ quản lý và năng lực nghề nghiệp của đội ngũ giáo viên là yêu cầu cần thiết trong việc nâng cao chất lượng dạy học ở các trường tiểu học Quận 10, TP Hồ Chí Minh hiện nay, cần phải thực hiện thật tốt 7 biện pháp đã trình bày.

Tài liệu tham khảo

1. Ban chấp hành TW Đảng (2013). *Nghị quyết số 29/NQ-TW về đổi mới căn bản toàn diện giáo dục Việt Nam, Hà Nội*, tháng 11 năm 2013.
2. Quốc hội (2019), *Luật Giáo dục*. NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
3. Bộ Giáo dục & Đào tạo (2018). *Thông tư số 32/2018/TT về việc ban hành Chương trình GDPT Chương trình tổng thể*, Hà Nội.
4. Bộ Giáo dục & Đào tạo (2020). *Điều lệ trường TH, Ban hành kèm theo Thông tư số 28/2020/TT-BGDĐT*, Hà Nội tháng 12 năm 2020